CSODA-E a napfogyatkozás?

Februárban az egész országban látható napfogyatkozás lesz

Galileit, a modern csillagászat megalakítóját, természettudományos felfedezéseiért a legkíméletlenebbül üldözte a pápai udvar. A klerikális reakció azóta is ellensége mindenféle haladásnak, hiszen a tudatlanság az, amire legjobban építhetnek. Nem is kell 400 esztendőre, Galilei korára visszamenni, elég, ha az összeesküvő Grőszék tárgyalására gondolunk. A tudatlan emberek előtt csodának hazudták a csillagos ég különféle változásait, mint például a napfogyatkozást és a többi között a híres fatimai éjtatosságon ezzel 30 ezer forintot kerestek.

A Nap fogyatkozása azonban nem csoda, hanem törvényszerűen bekövetkező ismétlődő égi jelenség, amely a Föld és a Nap mozgása nyomán jön létre. A napfogyatkozás éppen ezért másodpercnyi pontossággal

ELŐRE JELEZHETŐ

s ebből is meggyőződhetnek a dolgozók a tudományos adatok, a csillagászati számítások helyességéről. A Hold földkörüli keringése közben gyakran kerül olyan helyzetbe, hogy eltakarja szemünk elől a Napot. Ilyenkor a Hold árnyéka rávetítődik a Föld felszínére, mintegy 250 kilométer szélességben. A Föld forgása közben ez az árnyék végigjut a föld-felszín egy meghatározott csíkján. Ebben a csíkban teljes napfogyatkozás észlelhető, míg a szomszédos területeken a Hold a Napnak csak egy részét tudja letakarni, tehát a fogyatkozás részleges. A napfogyatkozás egyébként igen

RITKA JELENSÉG,

mivel a holdpálya síkja a Föld napkörüli pályasíkjával ötfokos szöget zár be. Napfogyatkozáskor a Holdnak a két pálya metszéspontjába kell kerülnie. Így azután a fogyatkozások a földfelület más és más pontjait érintik, ami távolabbi területekről egyáltalán nem észlelhető.

Felvetődik az a kérdés, hogyan tudja a Hold letakarni a Napot, amikor a Hold sokkal kisebb a Napnál. Igaz, hogy a Nap átmérője mintegy 400-szor nagyobb a Hold átmérőjénél, de a Hold távolsága viszont 400-szor kisebb hozzánk viszonyítva, mint a Nap távolsága. Így a két égitest egyforma nagyságúnak látszik az égbolton. A Hold földkörüli pályája azonban nem pontosan kör, hanem ellipszis, s ezért hol közelebb, hol távolabb van a Földtől. Amikor távolabb van, a fogyatkozás nem teljes, azaz a Napból egy fénylő gyűrű látszik, vagyis gyűrűs fogyatkozás áll elő.

A napfogyatkozás ritka jelenségét szemlélhetjük rövidesen. Február 25-én délelőtt ugyanis az egész országban látható napfogyatkozás lesz. A fogyatkozás kezdete délelőtt 9 óra 38 perc és a legnagyobb mértéket 10 óra 24 perckor éri el. Ekkor a Nap korongján 22 százalékos

IV ALAKU SÖTÉT CSORBULÁS

mutatkozik majd, ami miatt a Nap fénye is halványabb lesz. Finoman kormozott sík üveglapon a jelenség igen jól megfigyelhető majd de egyébként is feltűnő. A fogyatkozás 11 óra 11 perckor ér véget.

Érdemes lesz megfigyelni február 11-én éjjel 1 óra 3 perckor a Holdat is, amelynek fénye ekkor gyengén rozsdavörös színű lesz. Ekkor ugyanis részleges napfogyatkozás következik be, azaz a Hold bekerül a Föld árnyékának világosabb részébe. A Föld légköre megtöri a nap sugarait, így a Föld árnyéka sötét kúp, amelyet kevésbbé sötét úgynevezett félárnyék övez. Ebben a félárnyékba kerül bele a Hold.

Mindezeknek a természeti jelenségeknek előre történő pontos meghatározása is élénk fényt vet arra, hogy tudományunk mindinkább fejlődik és egyre jobban kiszorítja a tudatlanságra épített áltudományosságot, amelyek a kizsákmányoló osztályok eszközei voltak hosszú időn keresztül a dolgozókkal szemben.

Előadás a vallás keletkezéséről

A Szegedi Városi Pártbizottság 25-én délután 5 órakor a Pártoktatás Házában központi előadóval előadást rendez „A vallás keletkezése" címmel. Az előadást Mátrai László elvtárs, egyetemi tanár, a Központi Előadó Iroda tagja tartja.

Közvetlen hangulatú hegedű-estet adott Szegeden Zathureczky Ede

Szeged zenei életének jelentős eseménye volt Zathureczky Ede Kossuth-díjas művészünk hegedűestje a Zenekonzervatóriumban. A termet zsúfolásig megtöltő közönség nagy ünneplésben részesítette a művészt, aki ismét bebizonyította, hogy tökéletes mestere hangszerének. Játéka sokszínű, sokrétű volt és a gyönyörűen előadott mondanivalót olyan közérthetően tolmácsolta a hallgatóságnak, hogy mindenkit egyaránt megkapott. Valóban érezhető volt az a kapcsolat, amely közötte és a közönség között megteremtődött. Széles vonalvezetéssel és páratlan tisztaságú, gyönyörűen zengő, szárnyaló tónussal játszott, a klasszikus műveknél pedig külön meg kell említeni, milyen nagyszerűséggel domborította ki ezeknek a műveknek klasszikus formáját. Erre szinte iskolapélda volt Beethoven Kreutzer-szonátájának előadása. Tartini: „Variációk egy Corelli témára" című művének sokrétű mondanivalóját is a klasszikus forma szigorú keretei között tudta művészien előadni. Igen nagy sikert ért el Bartók „Gyermekeknek" című művével is, amelyet saját maga írt át hegedűre. A nép igazi szórakozását, mulatását, kacagását érezték ebből a kedves műből. Előadása is ilyen egyszerű, kedves, minden cikornyásság nélküli volt. Hű tolmácsolása volt ez Bartóknak, akinek közvetlenül sikerült megismerni s a zene hangjain visszatükrözni a nép érzéseit. Zathureczky játékának végtelen szárnyaló tónusát érdemes megemlíteni Kodály: Adagio-jánál is. Hatalmas zengő tónusa került előtérbe Corelli La folia-jában.

Hajdu István méltó társa volt Zathureczky Edének a zongorakíséretben. A Kreutzer szonátában mint önálló művész is nagy sikerrel mutatta be tudását.

Igen helyes, hogy a rendezőség jó összekötő szöveggel ismertette meg közelebbről is a művek mondanivalóját a hallgatósággal.

Zucker Hilda.

DISZ-HIREK

Értesítjük az üzemi, területi, középiskolai és egyetemi sajtófelelős és levelező elvtársakat, hogy részükre január 25-én pénteken 6 órakor értekezletet tartunk. Megjelenésüket feltétlenül elvárjuk. DISZ városi bizottság.

MNDSZ-HIREK

József Attila-telepi csoport csütörtökön 6 órakor nőnapot tart. Szendrei Júlia csoport pedig fél 6-kor.

A vezetőképző tanfolyamot csütörtökön délután 5 órakor tartjuk meg titkárságunkon. Kérjük az elvtársak feltétlen megjelenését.

FELHIVÁS

Felhívom a felsővárosi és baktói tehéntartó gazdákat, hogy a baktói legelő fásítása végzésére haladéktalanul jelentkezzenek a baktói legelőn a Felszabadulás-termelőcsoport tanyája mellett.

VB.-elnök

A rádió műsora

CSÜTÖRTÖK, 1952. JANUÁR 24.

KOSSUTH-RADIO

5 Reggeli zene. 5.30 Hírek. 5.40 Hanglemezek. 6 Falurádió. 6.30 Hanglemezek. 6.45 Hírek. 7 Szórakoztató zene. 7.45 Lapszemle. 8.05 Szovjet zene. 11.30 Regényrészlet. 12 óra 30 Ének és zenekar. 13.15 Hanglemezek. 14.15 Gyermekújság. 14.50 Beszélés. 15.30 Népek dalai. 16.15 Rádió Politikai Kör. 16.50 Mihály András: Kantáta. 17 Rendeletismertetés. 17.10 Néphadsereg Híradója. 17 óra 30 Jó munkáért — szép muzsikát. 18 Ifjúság hangja. 18.20 Tánczene. 19 Egy falu — egy nóta. 20.40 A begyűjtési verseny hírei. 20.45 Közvetítés az Operaházból. Erkel: Hunyadi László. 23.45 Népzene.

PETŐFI-RADIÓ

6 Táncok nagyzenekarra. 6.35 Részletek az Ont Tajmír hívni fogja című operettből. 7 Kórusok. 8.30 Előadás. 8.40 Operettrészletek. 9.40 Utörő sporthíradó. 10.10 Brahms műveiből. 10.50 Népi zene. 15 Fiatalok zenei újsága. 15.30 Dalok. 15.50 Utörő mikrofonnal az országban. 16 óra 10 Szabó Ferenc műveiből. 16 óra 40 Regényrészlet. 17 Zenekari hangverseny. 17.40 Előadás. 17.55 Glinka műveiből. 18.40 Szív küldi szívnek. 19 Az ötéves terv nyomában. 19.30 Hangverseny az üzemből. 21.30 Rádiójáték. 22.05 Magyar művészek muzsikálnak.

NAPIREND

CSÜTÖRTÖK, 1952. JANUÁR 24.

MOZI

Szabadság: 6 és 8: **Az én hazám** (január 27-ig).
Vörös Csillag: 6 és 8: **Cím nélkül** távozott (január 30-ig).
Fáklya: 6 és 8: **Trubadur** (ma utoljára).

SZINHAZ

Este 7 óra: **Tüzkeresztség.** Radnóti bérlet (7).

MUZEUM

Fejlődéstörténeti, néprajzi, művészeti és népi cserepesség kiállítás: délelőtt 9 órától délután 3-ig, szombat és vasárnap délelőtt 9-től 1-ig.

KÖNYVTÁR

Egyetemi: Délelőtt 10 órától este 9 óráig (könyvkölcsönzés: 12-től 6-ig).
Somogyi: Köznapokon délelőtt 10 órától délután 5 ig.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás csütörtök estig: Továbbra is felhős, párás idő, többfelé havazás, havaseső. Mérsékelt keleti-délkeleti szél. A hőmérséklet alig változik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: Csütörtökön reggel nyugaton mínusz 3—0, keleten mínusz 8—5, délben nyugaton mínusz 1—plusz 2, keleten mínusz 3—0 fok között.

A METEOROLÓGIAI INTÉZET JELENTÉSE A FŰTÉS ÁLTAL-JAUL SZOLGÁLÓ NAPI KÖZÉPHŐMÉRSÉK LETRŐL

Január 24-én, csütörtökön a várható napi középhőmérséklet az ország egész területén 4 fok alatt lesz.

HIREK

HOLLANDIÁBAN több mint 150 ezer a munkanélküliek száma. Előreláthatólag a legnagyobb üveggyárban is leáll a termelés.

AZ OSZTRÁK belügyminisztérium legutóbbi rendelete szerint Ausztriában tovább emelkednek a lakbérek. A körmönfont törvény csupán a dolgozókat sujtja, mert a háztulajdonosok kezelési díj címén 75, karbantartási költségek címén pedig mintegy 200 százalék jövedelemtöbblethez jutnak.

A GÖRÖG Egyesült Demokratikus Baloldali Koalíció (EDA) parlamenti csoportja nyilatkozatában tiltakozott a Demokratiki és a Fruri Tisz Irinisz című lapok betiltása ellen.

A LENGYEL hatéves terv utolsó évében 100 millió tonna szenet termelnek ki a bányászok, vagyis háromszor annyit, mint a háború előtt. Jelenleg 9 új bánya feltárása van folyamatban. Az újonnan feltárt bányák naponta 10 ezer tonna szenet adnak majd a népgazdaságnak.

A CSEHSZLOVÁKIAI seneci állami gazdaság dolgozói nagy lelkesedéssel fogadták a dánszentmiklósi állami gazdaság versenyfelhívását. A két állami gazdaság között megindult szocialista munkaverseny a csehszlovák-magyar barátság nagyszerű megnyilvánulása.

PÉCSETT állítják majd fel Pátzay Pál alkotását, Hunyadi János életnagyságúnál nagyobb, bronzból öntött lovas szobrát.

SALERNOI jelentés szerint 400 dolgozó, aki eddig az Olasz Keresztény Demokrata Szakszervezeti Szövetség (CISL) tagja volt, bejelentette átlépését az Általános Szakszervezeti Szövetség (CGIL) kötelékébe.

A ROMÁNIAI Bihar-tartományban több mint 24 ezer magyar gyermek tanul anyanyelvén.

A ROMÁN MUNKÁSPÁRT Központi Bizottsága és a Román Népköztársaság minisztertanácsa határozatot hozott, amelynek értelmében Bukarestben emlékművet állítanak Leninnek.

KÖZEL 1 MILLIÓ TONNÁVAL több követ termel az idén kőbányászatunk mint az elmult évben.

AZ OTSB ÉRTÉKELÉSE szerint 1951-ben 484.169 dolgozó tette le az MHK-próbát.

BELGIUMBA utazik a magyar vívóválogatott, hogy részt vegyen a belgiumi Gand-ban rendezendő nemzetközi vívóversenyen.

özv. KARPATI IMRÉNÉ meghalt. Temetése 24-én fél 4 órakor a Dugonics-temetőből.

Bármilyen használt bútort vásárol a
Bútorértékesítő Vállalat
Vétel, eladás, csere! Érdeklődés, címek beküldése: Szeged, Baj. csy Zs.-u. 19. Bútorértékesítő Vállalat 3. sz fióküzlete. Tel.: 31-52.

Sportélet a kolhozfalvakban

A szovjet kolhozparasztok sportegyesületeiben a mezőgazdasági dolgozók milliói űzik kedvenc sportjukat. Kétezerháromszáz kolhozcsapat küzdött az 1951. évi röplabda-kupáért. Ukrajnában az elmult nyári szpartakiádon többszázezer falusi sportoló vett részt. Több mint ezer kolhozcsapat indult a labdarugó-kupáért vívott küzdelemben. Egyre szélesedik a tömegsportmozgalom Bjelorussziában, Gruziában, Üzbekisztánban, a lett és a többi szövetségi köztársaság kolhozaiban.

A téli idény beköszöntésével a teremsportok mellett a sí- és a korcsolyasport örvend nagy népszerűségnek a kolhozok sportolói körében. A kolhozok sportkörei jól felkészültek a téli idényre. Megindultak a kolhozbajnokságok, megszervezték a kolhoz legjobb sielője, korcsolyázója, birkózója, vagy sakkozója büszke címéért folyó versenyeket. A versenyeken született kiváló eredmények a kolhozsport nagy fejlettségét mutatják.

A kolhozfalvak sok sportlétesítménye: a síugrósáncok, a lesiklópályák, jégpályák és a többiek lehetőséget adnak, hogy a mezőgazdasági dolgozók a GTO (MHK) téli sportágaiból tömegesen lepróbálhassanak. A Csuvas ASzSzK Szovjet-kerület „Sztálin"-kolhozának fiataljai vállalták, hogy 150 dolgozót vonnak be a rendszeres siedzésekbe, valamint 80 GTO-próbázót készítenek elő és 20 minősíthető sportembert képeznek ki. Hasonló felajánlásokat tettek a morgausi kerület „Sztálin"-kolhozának és a Cskalov-kerület „Zsdanov"-kolhozának sportolói. A csuvas kolhozok sportolóinak kezdeményezése telkes visszhangra talált a szibériai falusi sportolók között is. A novoszibirszki terület számos kerületének sportolói tehetségkutató síversenyeket rendeztek, amelyeken rengeteg jóképességű sielő tűnt fel.

A falusi párt- és a komszomol-szervezetek intézkedéseikkel segítik a téli sportidény sikeres lebonyolítását. A társadalmi sportoktatók képzésével nagy segítséget nyújtanak a városi sportegyesületek is.

A szovjet kolhozparasztok boldog életéhez hozzátartozik a sport is. A szovjet sport világraszóló eredményeinek egyik oka, hogy millió és millió dolgozó vesz részt a GTO-próbákon. A sportmozgalom a Bolsevik Párt és a kormány gondoskodásának eredményeképpen hatalmas átfogó lendületet kapott. Ez a mozgalom nagyban elősegíti a kommunista társadalom erős, tevékeny, bátor és életvidám építőinek nevelését, akik a nép javára és szeretett hazájuk védelmében bármikor készek önfeláldozó munkát végezni.

(Szocialiszticseszkoje Zemlegyelije)

Nagyszabású birkózóverseny Szegeden

A rókusi tornacsarnokban vasárnap délelőtt 10 órától bonyolítják le a szabadfogású délkerületi egyéni, felnőtt birkózóbajnokságokat. Az izgalmasnak ígérkező küzdelmeken Bács Kiskun és Csongrád megye 75 legjobb versenyzője indul. A nagyszabású birkózóbajnokságon magyar bajnokok és olimpiai keret-tagok is indulnak.

Megyei motoros terepbajnokság

Vasárnap bonyolítják le Szegeden a megyei motorkerékpáros terepbajnokságokat 50 induló részvételével. A terepbajnokságokon Csongrád, Hódmezővásárhely, Szentes és Makó legjobb motorosai indulnak. Szegedről a Honvéd a Lokomotív, a Zalka Máté és a most megalakult Dózsa motoros szakosztálya vesz részt a küzdelemben. A megyei terepbajnokságot több mint 50 km-es nehézterepen futják le. A rajt vasárnap reggel 9 órakor a gyevi temetőnél lesz. A beérkezések 11 és 12 óra között ugyanitt várhatók.

Újra edzésben a Szegedi Honvéd labdarugói

A Szegedi Honvéd labdarugócsapata a tegnap esti gyorssal a balatonkenesei üdülésből hazaérkezett. A játékosok a mai napon már edzést is tartanak. A csapattal megérkezett Csáky, Mészáros és Oberfrank. A tavaszi idényre való előkészületek során a csapat február 3-án a Szegedi Lokomotívvval, 10-én a Budapesti Honvéddal játszik barátságos mérkőzést a Lokomotív pályán. Míg február 17-én Békéscsabán az Építők ellen játszik a csapat. Az átigazolások során a Honvédből csak Boldis távozott az Sz. Petőfihez, ezzel szemben leigazolták a Kecskeméti Dózsából Mészárost, a Székesfehérvári Honvédból Oberfrankot, a Mosonmagyaróvári Vasasból Gyimesit és a Felsőgödi DISZ-ből Balázsovitsot. Csáki — akit időközben a sztálinvárosi csapathoz igazoltak le — újólag kérte az OTSB-t hogy a Sztálinvárosi Építőktől a Szegedi Honvédhoz igazolják át. Ügyében a héten döntenek.

A Labdarugó Szövetség új vezetősége

A szegedi Labdarugó Társadalmi Szövetség kedden este választotta meg új vezetőségét. Elnök Kabók Miklós, elnökhelyettes Jurka József, MHK előadó Kalocsai Géza, titkár László Endre, jegyző Vincze Istvánné lett. Intézőbizottság tagjai Kakuszi László, Gerber János és Madarász Mihály. Fegyelmi bizottság: Hegedűs Lajos, König Sándor, Oppermann József, Vincze István. Oktatási bizottság: Kalmár György, Albert József és Polyák Gyula. Az új vezetőség munkáját már pénteken megkezdi és felhívja a labdarugó intézők figyelmét, hogy labdarugó ügyekben csak hivatalos órák alatt, kedden, szerdán és pénteken este 6-tól 8-ig forduljanak a Szövetséghez.

★

Totó-tájékoztató

1. Vörös Lobogó Keltex—Vasas Elektromos 1—2, 2. VM Nemzeti Bank—Kinizsi Dohánygyár 2—1, 3. Szikra Hungária—Előre Autótaxi 1—x, 4. Kőbányai Lok.—Bp. Építők 1—1, 5. Bp. Szikra—Vasas Ganz Vagon 1—1, 6. VM Tüker—VL. Kistex x—2, 7. Cs. Vasas—VM Füszért 2—1, 8. Bp. Építők—Vasas Elektromos 2—2, 9. VL. Keltex—Bp Postás 2—2, 10. Pamut-textil—Athenaeum 1—1, 11. Bp. Honvéd—Kinizsi Sörgyár 1—1, 12. Cs. Vasas—Szikra Gázművek 1—1. Pótmérkőzések: 13. Bp. Kinizsi—Bp. Haladás 1—1, 14. Kinizsi Dohánygyár—M. Posztó 2—2, 15. Bp. Bástya—Bp. Vasas 2—2, 16. VL. Kistex—Kinizsi Sörgyár 2—2.

Vezetőséget választ a Röplabda Szövetség

Ma este 6 órai kezdettel tartja a szegedi Röplabda Társadalmi Szövetség vezetőségválasztó taggyűlését a VTSB hivatalos helyiségében. Minden röplabda intéző és vezető, valamint sportoló pontosan jelenjék meg.

Felvételi pályázat az újságíróiskolára

A népművelési minisztérium felvételi pályázatot hirdet az újságíróiskolára.

Felvételét kérheti minden 19 és 30 év közötti fizikai vagy szellemi dolgozó, aki tehetséget érez magában az újságírói pályára, íráskészséggel és érettségivel vagy érettséginek megfelelő általános ismeretekkel rendelkezik.

A pályázók kérvényüket a Magyar Újságírók Országos Szövetségéhez (Budapest, VI. Sztálin-u. 101.) ez év február 15-ig küldhetik be, csatolva a következő mellékleteket:

1. Részletes önéletrajz a végzett iskolák és esetleges nyelvismeretek megjelölésével.
2. A már megjelent írások vagy ilyenek hiányában tetszés szerinti írás (cikk, riport).
3. Írásbeli igazolás a pályázó jelenlegi tevékenységéről (a munkaadó, vagy iskolavezető igazolása).

Az újságíróiskolán, amelynek időtartama egy év, a tanulók megfelelő ellátásban részesülnek. Vidékiek bentlakók lehetnek. Az oktatás 1952. április 15-és kezdődik.

Azok a pályázók, akiknek felvételi kérelmét a felvételi bizottság elfogadja, felvételi vizsgán vesznek részt.

PLANINÓT vagy rövid zongorát jó hangút bérbe vennék. Ármegjelölésel kérek értesítést a kiadóba.
ELADÓ két ágy, sürgősen. Marx-tér 12. fidszt. 5
AZONNALI belépésre keresünk egy gyakorlott raktáradminisztrátort, aki a gépjárműszakmát műszakilag jól ismeri. Önéletrajzukat Teherfuvarozási Vállalat, Marx-tér 11. címre kérjük beküldeni
BTJÁRÓ takarítónőt felveszek. Jelentkezés 9—11 közt. Gutenberg-u. (Margit) 22/a. I. 3.
LAKÁST keresek 2 szobával, mellékhelyiségekkel. Alsóváros környékén vagy Hattyas-telepen költséget térítem. Boldog. Sztálin-krt 11.
FÉRFI kabát panofix béléssel eladó. Mindenes főzőnőt keresek. Április 4 útja 19.
HAROMSZOBAS (szegedi) modern lakásomat elcserélném hasonló, vagy kettőszobás budapestivel. „Gáz" jelige a kiadóba
EGY prima férfikerékpár eladó. Somogyi Béla-u. 19 Udvarban.

DÉLMAGYARORSZÁG
politikai napilap.
Felelős szerkesztő és kiadó:
ZOMBORI JÁNOS
Szerkeszti: a szerkesztőbizottság
Szerkesztőség: Szeged, Lenin-u. 11.
Telefon: 35-35 és 40-80. — Éjjeszakai szerkesztőség telefon este 8 tól 34-38.
Kiadóhivatal: Szeged, Lenin-u. 6. telefon: 31-16 és 35-00.
Délmagyarország Nyomda, Szeged.
Felelős vezető: Priskin Sándor.